

KATALOG DZIAŁAŃ INWESTYCYJNYCH I DORADCZYCH

Katalog działań inwestycyjnych
<p>1. Zakup i instalacja osłon stałych i ruchomych niebezpiecznych stref maszyn i innych urządzeń technicznych np. nastawnych samoczynnie, blokujących, blokujących z ryglowaniem, sterujących, zamykających się samoczynnie stref niebezpiecznych maszyn i innych urządzeń technicznych.</p> <p>Dodatkowe dokumenty wymagane przy składaniu wniosku:</p> <ul style="list-style-type: none">
• koncepcja instalacji osłon wraz z wizualizacją ich umiejscowienia po instalacji (np. z wykorzystaniem dokumentacji fotograficznej, techniki komputerowej),
• projekt instalacji zawierający: dane techniczne osłon (np.: wymiary, materiał),
• deklaracje zgodności WE producenta urządzeń blokujących i ryglujących do osłon, wykaz istotnych elementów (np. urządzeń blokujących, urządzeń ryglujących),
• schemat podłączenia do układu sterowania maszyn lub innych urządzeń technicznych.
<p>2. Zakup i instalacja urządzeń ochronnych przed zagrożeniami mechanicznymi: blokujących, zezwalających, sterujących podtrzymywanych, oburęcznego sterowania, czułych np.: na nacisk (np.: maty, listwy, krawędzie oraz pręty i linki do wyłączenia), aktywnych optoelektronicznych (np.: kurtyny i promienie świetlne, skanery laserowe), sterujących krokowych, ograniczających.</p> <p>Dodatkowe dokumenty wymagane przy składaniu wniosku:</p> <ul style="list-style-type: none">
• dokumentacja fotograficzna przed instalacją, ze wskazaniem stref niebezpiecznych przewidzianych do zabezpieczenia,
• koncepcja instalacji urządzeń ochronnych przed zagrożeniami mechanicznymi wraz z wizualizacją ich umiejscowienia, przedstawiającą stan po instalacji,
• projekt instalacji z danymi technicznymi urządzeń oraz wykazem istotnych elementów składowych, a także schematem podłączenia do układu sterowania maszyn lub innych urządzeń technicznych,
• deklaracje zgodności WE producenta urządzeń ochronnych.

3. Zakup i instalacja do maszyn uzupełniających środków ochronnych (czyli realizujących funkcję zatrzymania awaryjnego) do odłączania i rozpraszania energii (np.: izolacyjnych odłączników całej maszyny lub jej określonych części od wszystkich źródeł zasilania z możliwością ich zamykania na klucz lub w inny sposób w położeniu odłączenia).

Dodatkowe dokumenty wymagane przy składaniu wniosku:

- projekt instalacji z danymi technicznymi urządzeń oraz wykazem istotnych elementów składowych, a także schematem podłączenia do układu sterowania maszyn lub innych urządzeń technicznych,
- deklaracje zgodności WE producenta uzupełniającego środka ochronnego.

4. Zakup i instalacja elementów systemów sterowania realizujących funkcje bezpieczeństwa.

Dodatkowe dokumenty wymagane przy składaniu wniosku:

- projekt instalacji z danymi technicznymi urządzeń oraz wykazem istotnych elementów składowych, a także schematem podłączenia do układu sterowania maszyn lub innych urządzeń technicznych,
- deklaracje zgodności WE producenta elementów systemów sterowania.

5. Zakup i instalacja urządzeń i elementów sygnalizacji, ostrzegania i informacji o zagrożeniach, np.: ręczne detektory toksycznych gazów, wiatromierze, belki świetlne, sygnalizatory świetlne, akustyczno-optycznych sygnalizatorów stref występowania zagrożenia, takich jak: strefy ruchu maszyn, miejsca awarii, wykopy, drogi wewnętrzne, zbiorniki, itp.

W przypadku sygnalizacji drogowej dopuszcza się **wyłącznie** zakup urządzeń ostrzegawczych przeznaczonych do stosowania na wewnątrzzakładowych drogach niepublicznych.

Łączny poziom dofinansowania wszystkich działań inwestycyjnych projektu w ww. zakresie **nie może być większy niż 20.000 zł.**

Nie podlegają dofinansowaniu: przyrządy do pomiaru wielkości elektrycznych i nieelektrycznych, a także detektory do wykrywania instalacji elektrycznych w ścianach.

Dodatkowe dokumenty wymagane przy składaniu wniosku:

- projekt instalacji z danymi technicznymi urządzeń zastosowanych w strefie ruchu maszyn oraz wykazem istotnych elementów składowych,
- dokumentacja fotograficzna ze wskazaniem stref niebezpiecznych przewidzianych do zabezpieczenia.

6. Zakup i instalacja obudów, osłon i ekranów chroniących przed promieniowaniem i polami elektromagnetycznymi.

Dodatkowe dokumenty wymagane przy składaniu wniosku:

- wyniki analiz i rozpoznania wskazujące na potrzebę zastosowania środków ochronnych w celu ograniczenia zagrożeń.

7. Zakup i instalacja obudów, osłon i ekranów chroniących przed promieniowaniem jonizującym.

Dodatkowe dokumenty wymagane przy składaniu wniosku:

- wyniki badań wskazujące na potrzebę ograniczenia zagrożenia promieniowaniem jonizującym.

8. Zakup i instalacja kabin, obudów, ekranów i osłon dźwiękoizolacyjnych lub dźwiękochłonno-izolacyjnych.

Dodatkowe dokumenty wymagane przy składaniu wniosku:

- sprawozdanie z badań natężenia hałasu, wykonane przez laboratorium posiadające akredytację w tym zakresie,
- koncepcja rozwiązania technicznego.

9. Zakup i instalacja tłumików akustycznych oraz materiałów i ustrojów dźwiękochłonnych chroniących przed hałasem.

Dodatkowe dokumenty wymagane przy składaniu wniosku:

- sprawozdanie z badań natężenia hałasu, wykonane przez laboratorium posiadające akredytację w tym zakresie,
- koncepcja rozwiązania technicznego.

10. Zakup i instalacja wyrobów i ustrojów przeciw-drganiowych (wibroizolatorów, amortyzatorów itp.).

Dodatkowe dokumenty wymagane przy składaniu wniosku:

- dokumentacja doboru wyrobów i ustrojów przeciw-drganiowych do obiektu, do którego mają być zamontowane,
- dokumentacja projektowa systemu wibroizolacji zawierająca opis systemu, propozycję rozwiązań technicznych oraz obliczenia symulacyjne.

11. Zakup i instalacja elektrycznych systemów oświetleniowych w celu zapewnienia zgodnych z aktualnymi normatywnymi parametrami oświetlenia pomieszczeń i stanowisk pracy (bez ingerencji w wewnętrzny układ elektryczny opraw).

Dofinansowaniu podlega instalacja elektryczna doprowadzona do opraw oświetleniowych od najbliższej rozdzielni oświetleniowej wraz z jej wyposażeniem.

Łączny poziom dofinansowania wszystkich działań inwestycyjnych projektu w tym zakresie **nie może być większy niż 50.000 zł.**

Nie podlegają dofinansowaniu agregaty prądotwórcze oraz zintegrowane z masztem oświetleniowym mobilne agregaty prądotwórcze o mocy maksymalnej powyżej 6 kW, alternatywne źródła energii i systemy sterowania oświetleniem, koszty demontażu istniejących systemów oświetleniowych oraz koszty transportu i użycia sprzętu nie związanego bezpośrednio z montażem systemu oświetleniowego.

Dodatkowe dokumenty wymagane przy składaniu wniosku:

- poprawnie wykonane sprawozdanie z pomiarów parametrów oświetleniowych zawierające: dla poszczególnych płaszczyzn pomiarowych wyniki w punktach pomiarowych, obliczoną wartość średniego natężenia oświetlenia (E) i równomierności oświetlenia (U_o) oraz odczytaną zainstalowanego sprzętu oświetleniowego wartość wskaźnika oddawania barw (Ra), a także podane wymagania wartości normatywnych: E_m, U_o, Ra wraz z podaniem dla badanych stanowisk pracy konkretnych numerów referencyjnych z aktualnej normy oświetleniowej.
Pomiary oświetlenia elektrycznego muszą być wykonane przez laboratorium posiadające akredytację w tym zakresie. Odstępstwem mogą być jedynie pomiary oświetlenia elektrycznego terenów otwartych w przypadku, gdy brak jest akredytowanego laboratorium w tym zakresie w województwie, na terenie którego wnioskodawca prowadzi działalność,
- karty katalogowe wyłącznie opraw oświetleniowych (źródeł światła) przewidzianych do zakupu, zawierające kompletne dane techniczne, w przypadku kart katalogowych zawierających typoszereg opraw oświetleniowych – zaznaczenie opraw przewidzianych do zakupu,
- zdjęcia pomieszczeń i stanowiska pracy lub miejsca usytuowania stanowisk pracy (np.: w terenach otwartych) podlegające modernizacji oświetlenia z uwidocznieniem istniejącego systemu oświetleniowego,
- w przypadku wnioskowania o dofinansowanie:
  - ✓ oświetlenia ogólnego należy załączyć poprawnie wykonany projekt oświetlenia spełniający wymagania normatywne dla oświetlanych pomieszczeń i stanowisk pracy, zawierający symulacje komputerowe wyników średniego natężenia oświetlenia i jego równomierności na płaszczyznach roboczych/ podłodze oraz liczbę i typ opraw zgodną z ofertą,
  - ✓ oświetlenia awaryjnego należy załączyć poprawnie wykonany projekt oświetlenia spełniający wymagania zawarte w odpowiedniej normie oświetleniowej, zawierający symulacje komputerowe natężenia oświetlenia oraz liczbę i typ opraw zgodną z ofertą,
  - ✓ oświetlenia terenów otwartych, dróg, itp. należy załączyć projekt oświetlenia spełniający wymagania zawarte w odpowiedniej normie oświetleniowej oraz zawierający symulacje komputerowe wyników średniego natężenia oświetlenia i jego równomierności oraz liczbę i typ opraw zgodną z ofertą.

12. Zakup i instalacja obudów, osłon i ekranów chroniących przed promieniowaniem optycznym.

Dodatkowe dokumenty wymagane przy składaniu wniosku:

- pomiary parametrów promieniowania optycznego z których jednoznacznie wynika przekroczenie wartości MDE (maksymalnej dopuszczalnej ekspozycji na promieniowanie optyczne, wykonane przez laboratorium posiadające akredytację w tym zakresie.

13. Zakup i instalacja środków ochrony przed porażeniem prądem elektrycznym, z wyłączeniem podstawowych urządzeń i narzędzi stosowanych w energetyce.

14. Zakup i instalacja środków technicznych ochrony antyelektrostatycznej zapobiegającej rażeniom człowieka oraz zapłonowi atmosfer wybuchowych przez wyładowania elektrostatyczne.

Nie podlegają dofinansowaniu systemy ochrony elementów i urządzeń elektronicznych przed elektrycznością statyczną.

15. Zakup i instalacja urządzeń i centrali klimatyzacyjnych pod warunkiem występowania przekroczenia wartości dopuszczalnych wskaźników mikroklimatu gorącego/zimnego na stanowiskach pracy spowodowanego emisją ciepła/zimna z maszyn i procesów technologicznych).

Łączny poziom dofinansowania wszystkich działań inwestycyjnych projektu w tym zakresie **nie może być większy niż 100.000 zł.**

Nie podlegają dofinansowaniu urządzenia i instalacje ogrzewania, ciepła technologicznego, nawilżania powietrza, suszenia powietrza, oczyszczacze powietrza, indywidualne urządzenia klimatyzacyjne typu ściennego, przenośnego, split, wentylokonwektory (fan coils), itp. oraz wszystkie urządzenia i centrale uzdatniające powietrze na stanowiskach pracy z zakresem mikroklimatu umiarkowanego.

Oferty handlowe powinny uwzględniać następujące warunki serwisu:

- nazwę/y i adres/y podmiotu/ów wykonujących serwisowanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- obowiązkowych przeglądów podczas okresu gwarancyjnego,
- przeglądów po okresie gwarancyjnym,
- czasookresów przeglądów.

Dodatkowe dokumenty wymagane przy składaniu wniosku:

- sprawozdanie z przedostatnich i ostatnich badań wskaźników PMV, PPD, wskaźników mikroklimatu gorącego/zimnego na stanowiskach pracy, wykonane przez akredytowane w tym zakresie laboratoria,
- sprawozdanie z pomiarów strumieni objętości powietrza, krotności wymiany powietrza w pomieszczeniach, skuteczności wentylacji, wykonane przez laboratorium/osobę z uprawnieniami w wymaganym zakresie (opcjonalnie),
- koncepcja wykonania instalacji spójna z działaniami ujętymi w ocenie ryzyka zawodowego w celu wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego lub projekt techniczny instalacji (część rysunkowa, opisowa, obliczeniowa) sporządzona w oparciu o aktualne przepisy prawa budowlanego i przepisy techniczne dotyczące wentylacji pomieszczeń pracy
- wykaz i szczegółowy opis źródeł emisji ciepła/zimna w pomieszczeniach,
- dokumentacja zdjęciowa wraz z opisem (np. schemat, specyfikacja techniczna, itp.) jednostkowych urządzeń i elementów oraz całości instalacji wentylacji przemysłowej i HVAC (ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji), jeżeli w budynkach ze stanowiskami pracy objętymi projektem występuje instalacja wentylacji przemysłowej HVAC. Jeżeli instalacje tego typu nie występują, należy złożyć jednoznaczne oświadczenie w tym zakresie.

16. Zakup i instalacja urządzeń i elementów wentylacji ogólnej i miejscowej wywiewnej oraz nawiewnej (obudowy, okapy, ssawki, dygestoria, komory laminarne, komory bezpiecznej pracy BSC, filtry, filtropochłaniacze, urządzenia do odpylania na sucho i na mokro, cyklony, elektrofiltry, wentylatory, czerpnie, wyrzutnie, klapy zwrotne i pożarowe, przepustnice, przewody i kształtki wentylacyjne, stoły do obróbki skrawaniem i spawania zintegrowane z urządzeniami i elementami miejscowej wentylacji i filtracji powietrza, urządzenia i elementy miejscowej wywiewnej wentylacji i filtracji powietrza ścian, kabin i komór lakierniczych, urządzenia wentylacji indywidualnej, itp.).

Łączny poziom dofinansowania wszystkich działań inwestycyjnych projektu w tym zakresie **nie może być większy niż 240.000 zł**

Nie podlegają dofinansowaniu kompletne ściany, kabiny i komory lakiernicze oraz odkurzacze przemysłowe służące do sprzątania i czyszczenia otoczenia stanowisk pracy.

Oferty handlowe powinny uwzględniać następujące warunki serwisu:

- nazwę/y i adres/y podmiotu/ów wykonujących serwisowanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- obowiązkowych przeglądów podczas okresu gwarancyjnego,
- przeglądów po okresie gwarancyjnym,
- czasookresów przeglądów.

Dodatkowe dokumenty wymagane przy składaniu wniosku:

- sprawozdanie z przedostatnich i ostatnich pomiarów poziomu szkodliwych czynników chemicznych i pyłowych na stanowiskach pracy wykonane przez akredytowane w tym zakresie laboratoria zgodnie z trybem i częstotliwością określoną w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 33, poz. 166, z późn. zm.),
- koncepcja wykonania instalacji spójna z działaniami ujętymi w ocenie ryzyka zawodowego w celu ograniczenia ryzyka zawodowego lub projekt techniczny instalacji (część rysunkowa, opisowa, obliczeniowa) sporządzona w oparciu o aktualne przepisy prawa budowlanego i przepisy techniczne dotyczące wentylacji pomieszczeń pracy, wykonana przez osobę z uprawnieniami w instalacjach sanitarnych i zatwierdzona przez rzeczoznawców ds. bhp, ppoż. i jeśli wymagane przez właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej lub gdy wszystkie te wymagania dopełni wykonawca instalacji,
- wykaz źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza w pomieszczeniach wraz ze szczegółowym opisem rodzaju stosowanych urządzeń, maszyn, ilości obrabianych i zużywanych materiałów, udziału czasu obróbki w całkowitym czasie pracy, itp.,
- dokumentacja zdjęciowa wraz z opisem (np. schemat, specyfikacja techniczna, itp.) jednostkowych urządzeń i elementów oraz całości instalacji HVAC (ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji), jeżeli w budynkach ze stanowiskami pracy objętymi Projektem występuje instalacja HVAC. Jeżeli instalacje tego typu nie występują, należy złożyć jednoznaczne oświadczenie w tym zakresie.

17. Zakup i instalacja urządzeń i elementów wentylacji ogólnej nawiewno-wywiewnej.

Łączny poziom dofinansowania wszystkich działań inwestycyjnych projektu w tym zakresie **nie może być większy niż 120.000 zł.**

Nie podlegają dofinansowaniu urządzenia i elementy wentylacji w pomieszczeniach biurowych, obsługi klientów i socjalno-bytowych oraz elementy wentylacji naturalnej i grawitacyjnej.

Oferty handlowe powinny uwzględniać następujące warunki serwisu:

- nazwę/y i adres/y podmiotu/ów wykonujących serwisowanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- obowiązkowych przeglądów podczas okresu gwarancyjnego,
- przeglądów po okresie gwarancyjnym,
- czasookresów przeglądów.

Dodatkowe dokumenty wymagane przy składaniu wniosku:

- sprawozdanie z pomiarów strumieni objętości powietrza, krotności wymiany powietrza w pomieszczeniach, skuteczności wentylacji, wykonane przez laboratorium/osobę z uprawnieniami w wymaganym zakresie,
- koncepcja wykonania instalacji spójna z działaniami ujętymi w ocenie ryzyka zawodowego w celu wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego lub projekt techniczny instalacji (część rysunkowa, opisowa, obliczeniowa) sporządzona w oparciu o aktualne przepisy prawa budowlanego i przepisy techniczne dotyczące wentylacji pomieszczeń pracy,
- dokumentacja zdjęciowa wraz z opisem (np. schemat, specyfikacja techniczna, itp.) jednostkowych urządzeń i elementów oraz całości instalacji wentylacji przemysłowej i HVAC (ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji), jeżeli w budynkach ze stanowiskami pracy objętymi projektem występuje instalacja wentylacji przemysłowej i HVAC. Jeżeli instalacje tego typu nie występują, należy złożyć jednoznaczne oświadczenie w tym zakresie.

18. Zakup i instalacja urządzeń służących poprawie bezpieczeństwa prac na wysokości, np.: siatki ochronne, zabezpieczenia na krawędzi otworów w stropach, podesty stacjonarne oraz rusztowania ruchome – przejezdne (z wyłączeniem innych typów rusztowań).

Łączny poziom dofinansowania wszystkich działań inwestycyjnych projektu w ww. zakresie **nie może być większy niż 30.000 zł.**

Nie podlegają dofinansowaniu drabiny uniwersalne (przegubowe) przystawne i rozstawne, podesty z drabin przegubowych oraz rusztowania fasadowe, modułowe (stałe) i ich elementy składowe, w tym schodnie.

Dodatkowe dokumenty wymagane przy składaniu wniosku:

- dokument (certyfikat, deklaracja) poświadczający zgodność ruchomego rusztowania z mającymi zastosowanie aktualnymi normami, podpisany przez producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela. (Dokument ten powinien zawierać następujące informacje: nazwa i adres producenta wyrobu, rodzaj wyrobu, model/typ wyrobu, potwierdzenie zgodności wyrobu z aktualnymi normami dotyczącymi rusztowań ruchomych, okres ważności lub data wydania dokumentu potwierdzające aktualność przywołanych norm),
- dokładna specyfikacja, opis i wizualizacja rusztowań ruchomych i ochronnych.

19. Zakup i instalacja maszyn i urządzeń służących poprawie bezpieczeństwa prac na wysokości, np. podesty ruchome (wiszące, masztowe, stacjonarne), podesty ruchome przejezdne (wolnobieżne, przewoźne).

Łączny poziom dofinansowania wszystkich działań inwestycyjnych projektu w zakresie zakupu podestów ruchomych oraz podestów ruchomych przejezdnych **nie może być większy niż 30.000 zł.**

20. Zakup środków technicznych do obudowy wykopów ziemnych służących wyłącznie zabezpieczeniu pracowników podczas wykonywania doraźnych prac naprawczych prowadzonych w wykopach o głębokości do 3 m, o dopuszczalnym nacisku gruntu do 25 kN/m² (szalunki typu boks z uchwytami rozporowymi lub punktowymi, szalunki typu słupowego).

Łączny poziom dofinansowania wszystkich działań inwestycyjnych projektu w ww. zakresie **nie może być większy niż 30.000 zł.**

Nie podlegają dofinansowaniu różnego rodzaju deskowania i szalunki poziome (stropowe) i pionowe (ścienne) zalewane betonem, pojedyncze elementy składowe obudów.

21. Zakup środków technicznych zabezpieczających przed dostępem do stref pracy pracowników, np. bariery ze stałym oznakowaniem ostrzegawczym, balustrady , itp.

Łączny poziom dofinansowania wszystkich działań inwestycyjnych projektu w ww. zakresie **nie może być większy niż 20.000 zł.**

Nie podlegają dofinansowaniu: panele, bariery i ogrodzenia pełne; bariery tymczasowe do odgradzania imprez masowych lub wyznaczania ciągów komunikacyjnych; znaki drogowe, w tym elementy BRD do kierowania ruchem drogowym (np. tablice prowadzące, ograniczniki skrajni, separatory ruchu, słupki odgradzające z liną, z łańcuchem lub z taśmą itp.). Dofinansowaniu nie podlegają również środki techniczne do wygradzania placów budów, terenów zakładów pracy, itp.

22. Zakup i instalacja urządzeń o udźwigu maksymalnym do 450 kg służących wyłącznie ograniczeniu obciążenia układu mięśniowo-szkieletowego przy pracach ręcznych związanych z przemieszczaniem przedmiotów, ładunków lub materiałów, np.:

- a. wózki magazynowe,
- b. ręczne wózki platformowe dwunożycowe,
- c. schodołazy
- d. wciągniki,
- e. żurawiki,
- f. wciągarki,
- g. suwnice,
- h. chwytaki i manipulatory (samojezdne, prowadzone i podwieszane),
- i. wozidła (o prędkości jezdnej do 6 km/h),
- j. wyciągi towarowe (windy dekarские),
- k. dźwigi towarowe małe (bez prawa wstępu osób do kabiny).

Łączny poziom dofinansowania wszystkich działań inwestycyjnych projektu w ww. zakresie **nie może być większy niż 25.000 zł.**

Nie podlegają dofinansowaniu owijarki i inne urządzenia do pakowania, dźwigniki (podnośniki) samochodowe, przenośniki rolkowe, taśmociągi, przenośniki i podnośniki automatyczne, podajniki, urządzenia dedykowane do jednej maszyny, układnice magazynowe, żurawie samojezdne, żurawie przenośne (przeładunkowe), urządzenia do magazynowania, urządzenia do poziomego i pionowego przemieszczania palet.

Dodatkowe dokumenty wymagane przy składaniu wniosku:

- dokumentacja oceny obciążenia układu mięśniowo-szkieletowego na podstawie szczegółowego chronometrażu (minimum 6 pozycji) czynności wykonywanych podczas całej zmiany roboczej wraz z dokumentacją zdjęciową każdej z czynności wymienionych w chronometrażu i szczegółowym opisem wielkości i masy przenoszonych przedmiotów, ładunków lub materiałów oraz prognoza ograniczenia obciążenia układu mięśniowo-szkieletowego.

23. Zakup urządzeń służących wyłącznie ograniczeniu obciążenia układu mięśniowo-szkieletowego:

- a. wózków jezdniowych (o udźwigu do 2 ton i maksymalnej wysokości unoszenia do 3,5 m) wyłącznie z funkcją wspomagania ruszania lub unoszenia (wspomaganie elektryczne lub hydrauliczne) takich, jak: ręczne wózki paletowe oraz wózki podnośnikowe prowadzone, podestowe,
- b. urządzeń do transportu pionowego osób chorych i niepełnosprawnych w zakresie jednej kondygnacji, np. podnośniki rehabilitacyjne,
- c. zestawów do zrywki drewna (przyczepa leśna z żurawiem; bez ograniczenia udźwigu).

Łączny poziom dofinansowania wszystkich działań inwestycyjnych projektu w tym zakresie **nie może być większy niż 30.000 zł.**

Nie podlegają dofinansowaniu wózki widłowe z siedziskiem, ręczne wózki paletowe bez wspomagania ruszania lub unoszenia lub ze wspomaganiem mechanicznym, kruszarki, rozdrabniacze, ładowarki, koparki, zmiatarki, odśnieżarki, wiertnice, ciągniki (w tym rolnicze), minikoparki, mini ładowarki i inne urządzenia wielozadaniowe, urządzenia do transportu materiałów sypkich lub płynnych bez opakowania, urządzenia do transportu poziomego osób (w tym także osób zmarłych), urządzenia do transportu pionowego osób (w tym także osób zmarłych) w zakresie powyżej jednej kondygnacji oraz pojazdy (osobowe, towarowe, specjalne) niepodlegające dozorowi technicznemu.

Dodatkowe dokumenty wymagane przy składaniu wniosku:

- dokumentacja oceny obciążenia układu mięśniowo-szkieletowego na podstawie szczegółowego chronometrażu (minimum 6 pozycji) czynności wykonywanych podczas całej zmiany roboczej wraz z dokumentacją zdjęciową każdej z czynności wymienionych w chronometrażu i szczegółowym opisem wielkości i masy przenoszonych przedmiotów, ładunków lub materiałów oraz prognoza ograniczenia obciążenia układu mięśniowo-szkieletowego.

- 24. Zakup wyposażenia stanowisk pracy, które ma na celu ograniczenie obciążenia układu mięśniowo-szkieletowego, szczególnie obciążenia o charakterze statycznym poprzez umożliwienie wykonywania pracy fizycznej w pozycji naprzemiennie, stojącej i siedzącej lub w pozycji stojącej z podparciem, z zachowaniem dobrej stabilności postawy. Dofinansowaniu podlegają istniejące stanowiska pracy, które ze względu na występujące duże obciążenie układu mięśniowo-szkieletowego wymagają modernizacji. Możliwe jest dofinansowanie zakupu:**
- a. specjalistycznych stołów (np. tapicerskich, spawalniczych) z automatyczną regulacją wysokości blatu w zakresie co najmniej 50 cm lub automatyczną regulacją odchylenia blatu min. 30 stopni (np. hydrauliczna, elektryczna),
  - b. specjalistycznych stołów lub foteli dla pacjentów/klientów wykorzystywanych w gabinetach, np. medycznych, fizjoterapeutycznych, kosmetycznych, fryzjerskich. Stoły i fotele muszą posiadać funkcję automatycznej regulacji (np. hydrauliczna, elektryczna),
  - c. stołów do balsamacji z automatyczną regulacją wysokości (elektryczna lub hydrauliczna).

Łączny poziom dofinansowania wszystkich działań inwestycyjnych projektu w tym zakresie **nie może być większy niż 30.000 zł.**

Nie podlegają dofinansowaniu krzesła biurowe, stoły biurowe i inne wyposażenie biurowe, stoły będące częścią linii produkcyjnych, podnośniki magazynowe, konstrukcje i regały magazynowe.

Dodatkowe dokumenty wymagane przy składaniu wniosku:

- dokumentacja oceny obciążenia o charakterze statycznym układu mięśniowo-szkieletowego (np. OWAS, REBA, PN-EN 1005-4, z wyłączeniem oceny/pomiaru wydatku energetycznego) na podstawie szczegółowego chronometrażu (minimum 6 pozycji) czynności wykonywanych podczas całej zmiany roboczej wraz z dokumentacją zdjęciową każdej z czynności wymienionych w chronometrażu i szczegółowym opisem pozycji ciała pracownika oraz prognoza ograniczenia obciążenia układu mięśniowo-szkieletowego.

- 25. Zakup i instalacja urządzeń służących poprawie bezpieczeństwa pracy w przypadku narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne, np.: urządzenia do dezynfekcji i sterylizacji, wentylacja z zastosowaniem filtrów HEPA, komory laminarne, natryski ratunkowe do obmycia całego ciała oraz natryski do przemywania oczu, urządzenia do bezpiecznego przechowywania niebezpiecznych czynników biologicznych.**

Łączny poziom dofinansowania wszystkich działań inwestycyjnych projektu w tym zakresie **nie może być większy niż 25.000 zł)**

Nie podlegają dofinansowaniu maszyny i elementy ciągów technologicznych oraz narzędzia pracy.

- 26. Zakup i instalacja urządzeń służących poprawie bezpieczeństwa pracy w przypadku narażenia na czynniki chemiczne, np.: dygestoria, wyciągi, elementy hermetyzacji procesów technologicznych (z wyłączeniem kompletnych maszyn i urządzeń), urządzenia do bezpiecznego przechowywania substancji chemicznych (np.: bezpieczne szafy), natryski ratunkowe do obmycia całego ciała oraz natryski do przemywania oczu, bezpieczne pojemniki.**

Łączny poziom dofinansowania wszystkich działań inwestycyjnych projektu w tym zakresie **nie może być większy niż 80.000 zł.**

Nie podlegają dofinansowaniu kontenery-magazyny chemiczne izolowane oraz zbiorniki, maszyny i in. elementy ciągów technologicznych.

27. Zakup środków ochrony indywidualnej oraz sprzętu ewakuacyjnego, sprzętu do pracy w tzw. „dostępie linowym”.

Łączny poziom dofinansowania wszystkich działań inwestycyjnych projektu w tym zakresie **nie może być większy niż 30.000 zł.**

Nie podlega dofinansowaniu sprzęt roboczy (np.: odzież, rękawice, obuwie, itp.), narzędzia pracy, sprzęt pomocniczy (np. worki, skrzynie, radiotelefony).

Dodatkowe dokumenty wymagane przy składaniu wniosku:

- dokumentacja przeprowadzonego doboru środków ochrony indywidualnej, zawierająca powiązanie między zagrożeniami oraz warunkami na stanowisku pracy a konkretnymi wybranymi rozwiązaniami środków ochrony indywidualnej,
- szczegółowy wykaz środków ochrony indywidualnej z określeniem zakresu dla każdego środka.

Katalog działań doradczych

1. Identyfikacja zagrożeń w miejscu pracy i udokumentowana ocena ryzyka zawodowego związanego z tymi zagrożeniami.

2. Wykonanie pomiarów stężeń i natężeń czynników, występujących w miejscu pracy, takich jak:

- a) czynniki chemiczne i pyły,
- b) czynniki biologiczne,
- c) czynniki fizyczne: hałas, ogólne i miejscowe drgania, pole i promieniowanie elektromagnetyczne, pole elektrostatyczne, elektryczność statyczna, promieniowanie jonizujące, promieniowanie optyczne (np.: podczerwone, widzialne i nadfioletowe), mikroklimat, itp.,
- d) czynniki uciążliwe (np.: oświetlenie elektryczne, nadmierne obciążenie wysiłkiem fizycznym dynamicznym i/lub statycznym, monotypia).